

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 17.

Lýsingarprisur fyri petittreglu: 30 oyr. á forsiðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fest
avsiðtúr í prísinum.

Tírsdag hin 26. apríl 1932.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, brævasvarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

6. árg.

Opdragerens Selvopdragelse

Kvindens Ansvar som Moder og Husmoder.

Af Professorinde Michelet, Oslo.

Det mest centrale i Hjemmet er Husmoderens Selvopdragelse. Det er et Ansvar, som Husmoderen maa være sig bevidst. Som Moderen er, bliver Barnet, som Børnene Ungdommen og som Ungdommen igen Folkelivet og dermed endelig Samfundet.

Den psykologiske Side af Opdragelsen maa Husmoderen ikke glemme. Opdragelsen kan deles i flere Grene, der alle gaar op i Sjelæderen, Psykologien.

Hele Sjelælivet er saa at sige blevet kortlagt, saa man kan regulere, styrke, besjæle og udvikle de spirende Kræfter i det. Moderen skal begynde med sig selv opdrage sig selv.

Lange Tider er der gaaet, før Kvinderne opdagede, hvilke Op-gaver Ægteskabet stiller i hygiejnisk og økonomisk Retning, men endnu længere har vi været om at opdage Mental-hygienens Betydning.

I denne er Opdragerens Selvopdragelse det allervigtigste. Forøvrigt er alle Opdragere, for saa vidt som vi indbyrdes in-fluerer paa hverandre.

Det er ingen Undskyldning for nogen, at man eventuelt ikke selv har faaet den Opdra-gelse, man burde have haft, og vi maa huske, at ingen er eller bliver for gamle til grundigt og viljefast at beskæftige sig med Selvopdragelse.

Tugten, der tidligere var Grundelementet i Opdragelsen, har nu mistet en stor Del af sin Indflydelse til Fordel for Milieuet, d. v. s. de gode og lyse Omgivelsers gode Indflydelse.

Milieuet er et absolut relativt Begreb: Vi kender de smaa, fat-tige Hjem HYGGE og Varme og maaske rige og store Hjem Tomhed og Hulhed; gode Om-givelser kan være karakter-dannende.

For at skabe det rigtige Mi-lieu — det rigtige Hjem maa Husmoderen opdrage sig selv — uden at forfalde til Selvoptaget-hed.

De fleste Mennesker er født med en vis Portion Mindreværdighedsfølelse — Mangel paa Mod, Mistro til andre Menne-sker og sig selv, en vis Ubehag og Frygt for, at man ikke vil kunne slaa sig blandt de andre. Denne Livsangst antager de mest ubegribelige Former. Nogle laler og taler om deres Syg-

domme, Sorger eller Glæder for dog at være sikker paa at blive bemærket — man maa ligefrem gaa og værge sig mod Ordud-gydelser. Andre vaagner om Morgenen og begynder straks med fortvivlet at tænke: Aah, vi skal have Stovvask i Dag — aah jeg maa have Børnenes Tøj i Orden til Ferien — eller Børnene maa have nye Sko osv., osv.

Denne Livsangst odelægger alt, hvis ikke man finder et Punkt i sig selv, hvor man kan sætte ind mod denne Svaghed i Karakteren.

I sin Livsangst bruger Menne-skene Masker eller Dækfarver for at kunne leve.

For at dække sig selv lyver vi, for at skjule vor Ængstelse, benytter vi Overlegenhed, Pral eller et frastodende Væsen; men den første Betingelse for at finde sig til Rette som Menneske er at skille sig af med denne Min-dreværdighedsfølelse, skille sig af med Tanken om at dække sig.

Man maa være sig selv, som et Menneske blandt Mennesker — det skaber Tryghed og Ro. Paa tre »Arenæer« er det en ab-solut Livsbetingelse: I Forholdet til andre Mennesker, i Forhold til sit Arbejde og endelig i Forhold til sig selv.

Men det sidste tænker jeg paa all, som er konsbestemt hos Mennesker. En umandig Mand og en ukvindelig Kvinde kom-mer paa Afveje i alt, hvad de foretager sig.

Om Forholdet til andre Men-nesker vil jeg gerne spørge: Har vi Grund til at skjule os i skar-pe Dækningskompensationer? Ordet »Modmennesker« findes ikke i vort Sprog, men dog er der en Mængde Mennesker, som er klædt i Harnisk overfor alt og alle.

M. H. t. vort Arbejde. Beher-sker vi det? Det skal eje vor Sjæl og ikke sjuskes af med Ru-tine, Overfladiskhed eller Udyg-tighed.

I Forholdet til andre og til Arbejdet moder vi Livet. For-staar vi det rigtigt, bliver vort Forhold til Menneskene rigtigt.

Det seksuelle Spørgsmaal vil jeg ikke komme nøjere ind paa, men kun sige, at et naturligt Seksualliv er den usynlige Kilde til Livets Vækst. Er det abnormt eller fejlagtigt, vil det skabe en Svaghedstilstand. Dette præger

KVØÐA

TIL

P. M. DAM

Innan skipaborð og plankar
talast so manga tíð
um, hvør besti Føroya sonur
framburðseld' brann í.

Pætur vil eg mannin nevna
— við eftirnavní Dam —
eingin ítari á Føroyalandi
vil fiskimenn hava framm.

„Ásvirki“ er domi besta,
hann læt byrtast á Tvórá bý.
Tókk tað eigur tú Pætur reysti,
um tað livdi stutta tíð.

Ráða tú ei kundi heimsins kreppu
— fyrri slikt tú havi frið —
óflýggjaligt er tað enn at heingja
bakara fyrri smið.

Karl hin danski sverti klýnur,
Ingvard, Mikkjal til hjálparmenn
og Ditlef og Bones, einki bætár,
sparið bert ómakin.

Illí Kristin bjarnamynd
flytur framm og gríslar tenn;
nevan hann beint á gákin fekk:
myndið hann aftur enn!

Órnamyndin, skemdarverkið
vendi sjálvstýrisfólki frá:
Gingu inn í loynukamar,
lótu Dam sínar krossar fá'.

Valið Pætur tann heiður sýndi
— enn er fólk, ið døma kann —
ongantið meira klýnd var sverta
á ein ósekan mann.

Skarnið av tør risti tú
— tað rinur ei við titt skinn —
gakk tør framm við góðum treyst
í Løgtingshallar inn.

Virkað har við hjartans yl
fyri Føroya fólk og sið:
„Álitismaður er tú besti,
framburð' titt hægsta mið“.

SJÓMAÐUR

i saa høj Grad vore Hjem, at vi saamænd ikke har Ret til at bebrejde Ungdommen, naar den kommer paa Afveje.

Vi maa først spørge os selv: Hvorledes er den moralske Ge-halt af vort eget Liv? Er det af en saadan Idealitet, at vi kan vise det som et godt Eksempel overfor Ungdommen?

Et farligt Punkt, som Modrene aldrig maa glemme, er det, at Børnene ofte gennemskuer Forældrene. Det maa man tænke paa.

Fejl i Forholdene til andre, til Arbejdet eller i Kærlighedsforholdet er den egentlige Aarsag til den store Tidssygdom, Neu-rosen. Denne Sygdom er en

Slags Kampstilling overfor Til-værelsen. Nogle bukker under og giver op — andre opgalvni-seres af Kræfter, som de slet ikke besidder.

Den svage kan gøre sig endnu svagere for paa den Maade at skabe Medynk, og den domine-rende Mand har ofte pustet sig op af ren og skær Livangst for sin Kone. Føler man i sig selv Symptomer paa Neurosen — det er ikke mere skamfuldt end at have hule eller daarlige Tænder — skal man søge dens Aarsag — og se at blive sig selv.

Alt dette maa en Husmoder forstaa under sin bevidste Selvopdragelse. Iøvrigt er Evnen til at opdrage ikke medfødt — den maa oplæres.

Endvidere maa Moderen lære sig Evnen til at omsætte sine Erfaringer for Barnet og Evnen til at naa Barnets Vilje. Paa det Punkt maa hun huske, at kun hvor Mennesker elsker uegen-nyttigt, faar de Indflydelse, el-lers ikke.

Endelig maa Moderen tænke paa sit Eksempel i det daglige Liv.

Husmoderens Selvopdragelse — den er Kvaliteten af vort Ar-bejde — den vigtige Opgave: At skabe Folket.

Hitlers Kupplaner.

Hitler har Gang paa Gang hævdet, at han kun paa legal Vis vil søge at komme til Magten i Tyskland. Han vil erobre Flertallet ved Stemmesedlens Hjælp, og enhver Tanke om ved voldelige Midler at tage Roret ligger ham fjært.

Den projsiske Indenrigsmini-ster Severings Afsøringer viser, at Hitler har lojet. Det staar nu fast, at han og hans brune Armé havde alt parat til Natten efter den 13. Marts, da Præsidentval-get fandt Sted, for at forsøge et storstilet og veltillægt Kup, der skulde gøre ham til Hersker over hele Tyskland. Kun den Omstændighed, at Valgdagen ikke blev saa straalende for ham som ventet og at den gamle Hindenburg kun manglede et Faatal af Stemmer i at blive valgt med absolut Majori-tet i første Omgang, gjorde Hit-ler betenkelig. Han trykkede ikke paa Knappen, der vilde have betydet Kup, Gadekampe, Mord og Borgerkrig. Til Sorg for alle yderliggaaende, baade paa venstre og højre Fløj, slog Hitler i sidste Øjeblik kontra. Han opgav at besætte Bane-gaarde og Telegrafstationer, saa